

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фізичного виховання та здоров'я
Навчальний рік 2025-2026

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
«ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА АДАПТИВНОГО ФІЗИЧНОГО
ВИХОВАННЯ ТА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У
СПЕЦГРУПАХ»

Вибірковий освітній компонент

Форма здобуття освіти **Очна**

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність 227 «Терапія та реабілітація»

Спеціалізація 227.01 «Фізична терапія»

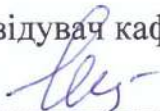
Освітньо-професійна програма «Фізична терапія, ерготерапія»

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Курс 2

Силабус освітнього компоненту
затверджений на засіданні кафедри
фізичного виховання та здоров'я

Протокол від
« 29 » серпня 2024 року №1

Завідувач кафедр
 доцент В.В. Шутеев

Схвалено методичною комісією з
проблем загальної та природничо-
наукової підготовки

Протокол від
« 30 » серпня 2024 року №1

Голова
 проф. М.С.Мирошніченко

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Шутєєв В.В. зав. кафедри фізичного виховання та здоров'я, к.н.ф.в., доцент;
2. Ленська О.В. старший викладач кафедри фізичного виховання та здоров'я.
3. Стратій Н.В. старший викладач кафедри фізичного виховання та здоров'я.

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Доцент кафедри фізичного виховання та здоров'я Шутєєв В'ячеслав Вадимович
Професійні інтереси: спорт, наука.

Посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше).

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=frontpage&Itemid=1&lang=uk

<http://distance.knmu.edu.ua/user/profile.php?id=13080>

Корпоративна пошта викладача: vv.shutieiev@knmu.edu.ua

Тел: 0677235051

Консультації: Онлайн консультації за графіком:

<http://distance.knmu.edu.ua/user/view.php?id=618&course=113>

Локація: Спортивна зала, корпус «Б»

Доцент кафедри фізичного виховання та здоров'я Галашко Максим Миколайович

Професійні інтереси: спорт, наука.

Посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше).

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=frontpage&Itemid=1&lang=uk

<http://distance.knmu.edu.ua/user/profile.php?id=606>

Корпоративна пошта викладача: mm.halashko@knmu.edu.ua

Тел: 0675256357

Консультації: Онлайн консультації за графіком:

<http://distance.knmu.edu.ua/user/view.php?id=618&course=113>

Локація: Спортивна зала, корпус «Б»

Старший викладач кафедри фізичного виховання та здоров'я Ленська Ольга В'ячеславівна

Професійні інтереси: спорт

Посилання на анкету викладача (на сайті університету, кафедри, системи Moodle тощо).

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=frontpage&Itemid=1&lang=uk

<http://distance.knmu.edu.ua/user/profile.php?id=8977>

Корпоративна пошта викладача: ov.lenska@knmu.edu.ua

Тел.: 0677777331

Консультації: Онлайн консультації за графіком:

<http://distance.knmu.edu.ua/user/view.php?id=618&course=113>

Локація: Спортивний зал, корпус "Б"

Старший викладач кафедри фізичного виховання та здоров'я Куций Денис Васильович

Професійні інтереси: спорт, фізична реабілітація

Посилання на анкету викладача (на сайті університету, кафедри, системи Moodle тощо).

- <http://distance.knmu.edu.ua/user/profile.php?id=490>

Корпоративна пошта викладача: dv.kutsyi@knmu.edu.ua

Контактний телефон: 0507560823

Консультації: Онлайн консультації за графіком:

<http://distance.knmu.edu.ua/user/view.php?id=618&course=113>

Локація: Спортивна зала, корпус «Б»

Старший викладач кафедри фізичного виховання та здоров'я Петрухнов Олександр Дмитрович, кандидат наук з фізичного виховання і спорту.

Професійні інтереси: спорт, фізична реабілітація, масаж

Посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше).

<http://distance.knmu.edu.ua/user/profile.php?id=886>

meet.google.com/zjz-ueva-etf

Корпоративна пошта викладача: petrukhnovalex6@gmail.com

Контактний телефон: 0975218245

Консультації: Онлайн консультації за графіком:

<http://distance.knmu.edu.ua/user/view.php?id=618&course=113>

Локація: Спортивна зала, корпус «Б»

Старший викладач кафедри фізичного виховання та здоров'я Стратій Наталія Володимирівна

Професійні інтереси: спорт, фізична реабілітація

Посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше).

- <http://distance.knmu.edu.ua/user/profile.php?id=490>

Корпоративна пошта викладача: nv.stratii@knmu.edu.ua

Контактний телефон: 0675738520

Консультації: Онлайн консультації згідно до графіку:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=frontpage&Itemid=1&lang=uk

<http://distance.knmu.edu.ua/mod/bigbluebuttonbn/view.php?id=24633>

Локація: Спортивна зала, корпус «Б»

Старший викладач кафедри фізичного виховання та здоров'я Куций Денис Васильович

Професійні інтереси: спорт, фізична реабілітація

Посилання на анкету викладача (на сайті університету, кафедри, системи Moodle тощо).

- <http://distance.knmu.edu.ua/user/profile.php?id=490>

Корпоративна пошта викладача: dv.kutsyi@knmu.edu.ua

Контактний телефон: 0507560823

Консультації: Онлайн консультації за графіком:

<http://distance.knmu.edu.ua/user/view.php?id=618&course=113>

Локація: Спортивна зала, корпус «Б»

ВСТУП

Силабус освітнього компоненту «Теорія і методика адаптивного фізичного виховання та фізичного виховання у спецгрупах» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Фізична терапія, ерготерапія» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), перший бакалаврський рівень, галузі знань 22 “Охорона здоров'я”, спеціальності 227 «Терапія та реабілітація».

Опис освітнього компоненту (анотація) «Теорія і методика адаптивного фізичного виховання та фізичного виховання у спецгрупах» сприяє підвищенню загальнокультурного рівню студентів, розширенню практичних вмінь та навичок формування необхідного базису для вирішення завдань з інтеграції та соціалізації, саморозвитку, самоствердження та самовдосконалення осіб з інвалідністю у сучасному суспільстві засобами адаптивного фізичного виховання.

«Теорія і методика адаптивного фізичного виховання та фізичного виховання у спецгрупах» дозволяє навчити практичним навичкам з розробки, організації та проведення занять з адаптивного фізичного виховання різних за формою та змістом для людей з особливими потребами.

За час навчання важливо сформуванню у здобувачів освіти розуміння необхідності постійно працювати над собою, вивчаючи особливості свого організму, раціонально використовувати свій фізичний потенціал, ведучи здоровий спосіб життя, постійно засвоювати цінність фізичної культури.

Медичні ЗВО повинні готувати всебічно-розвинених спеціалістів, які б володіли теоретичними знаннями та практичними навичками і вміннями застосування різноманітних засобів фізичної культури в своїй майбутній професії.

Предметом вивчення освітнього компоненту «Теорія і методика адаптивного фізичного виховання та фізичного виховання у спецгрупах» є формування у майбутнього фахівця з фізичної терапії, необхідних основних теоретичних знань, вмінь та практичних навичок з організаційно-методичних основ адаптивного фізичного виховання осіб з інвалідністю різних нозологій.

Міждисциплінарні зв'язки: «Теорія і методика адаптивного фізичного виховання та фізичного виховання у спецгрупах», як освітній компонент базується на різних освітніх компонентах, таких як «Нормальна анатомія людини», «Нормальна фізіологія людини», «Основи педагогіки та психології», «Патологічна фізіологія», «Гігієна та основи екології», «Біомеханіка та клінічна кінезіологія», що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та формуванню умінь застосовувати знання з фізичного виховання в процесі подальшого навчання й у професійної діяльності.

Пререквізити Вивчення освітнього компоненту «Теорія і методика адаптивного фізичного виховання» передбачає попереднє вивчення здобувачами освіти таких освітніх компонентів, як «Педагогіка та психологія»,

«Нормальна анатомія людини», «Нормальна фізіологія людини та патологічна фізіологія», «Фізіологія рухової активності», «Біологічна хімія нормальна та рухової активності» у закладах вищої освіти.

Постреквізити Основні положення освітнього компоненту мають застосовуватися при вивченні фахових освітніх компонентів мають застосовуватися при вивченні фахових освітніх компонентів.

Посилання на сторінку освітнього компоненту в MOODLE
<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=5405>
<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=5406>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

1.1. Метою вивчення освітнього компоненту є узагальнення специфічних теоретико-методичних закономірностей фізичного виховання неповноправних осіб, які розглядаються в структурі спортивно-педагогічних, психолого-педагогічних, соціальних та медико-біологічних дисциплін.

1.2. Основними завданнями вивчення освітнього компоненту є:

- формування загальних та фахових компетентностей в розрізі предмету;
- створення у здобувачів освіти уявлення про адаптивне фізичне виховання дітей і дорослих, особливості рухової активності за умов різних нозологій;
- розкриття змісту основних наукових теорій, концепцій, положень, які використовуються в адаптивному фізичному вихованні;
- ознайомлення здобувачів вищої освіти з методами тестування рухових можливостей при психофізичних порушеннях;
- формування у здобувачів вищої освіти професійного світогляду, інтересу та пізнавальної активності до проблем адаптивного фізичного виховання.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення освітнього компоненту забезпечує опанування здобувачами освіти компетентностей:

інтегральні: Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психологопедагогічних наук.

загальні:

ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 03. Навички міжособистісної взаємодії.

- ЗК 04. Здатність працювати в команді.
- ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 07. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК 08. Здатність планувати та управляти часом.
- ЗК 09. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

спеціальні (фахові, предметні):

- СК 01. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.
- СК 02. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.
- СК 04. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.
- СК 06. Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати (додаток 3).
- СК 07. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.
- СК 08. Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії.
- СК 09. Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або

ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.

СК 10. Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами (додаток 3) та документувати отримані результати.

СК 11. Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.

СК 13. Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.

1.3.2. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття здобувачами освіти наступних програмних результатів навчання:

ПРН 01. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.

ПРН 02. Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).

ПРН 03. Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.

ПРН 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

ПРН 08. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.

ПРН 09. Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.

ПРН 10. Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності (додаток 4).

ПРН 11. Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.

ПРН 12. Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.

ПРН 13. Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

ПРН 14. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.

ПРН 15. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

ПРН 16. Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

ПРН 17. Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій (додаток 3), та за потреби, модифікувати поточну діяльність.

ПРН 18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

1.3.3. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття здобувачами освіти наступних **соціальний навичок (Soft skills):** комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, мозковий штурм, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проектів, ажурна пилка), конфлікт-менеджмент (реалізується через: метод драматизації, ігрові методи), тайм-менеджмент (реалізується через: метод проектів, робота в групах, тренінги), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проектів, метод самопрезентації).

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика освітнього компонента	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів-4	Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»	Вибіркова	
Загальна кількість годин – 120	Спеціальність: 227 «Терапія та реабілітація» Спеціалізація 227.01 «Фізична терапія»	Рік підготовки:	
		2-й	-
		Семестр	
		3-й	-
Години для денної форми навчання: аудиторних – 50 самостійної роботи здобувача освіти – 70	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр ОПП «Фізична терапія, ерготерапія»	Лекції	
		-	-
		Практичні, семінарські	
		50 год.	-
		Самостійна робота	
		70 год.	-
		Індивідуальні завдання:	
Вид контролю: залік			

2.1. Опис освітнього компонента

2.2.1 Лекції

Не передбачено.

2.2.2 Семінарські заняття

Не передбачено.

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Мета, принципи, засоби, методи та основні поняття адаптивного фізичного виховання. Особливості організації	4	Творчі, проблемно-пошукові методи, розповідь-пояснення, бесіда,	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування;

	процесу занять адаптивним фізичним вихованням. Завдання, принципи і функції фізичної культури у спецмедгрупах		ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл.	тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль.
2	Особливості організації процесу занять адаптивним фізичним вихованням. Характеристика засобів і методів фізичної культури у спецмедгрупах.	4	Творчі, проблемно-пошукові методи, розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл.	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль.
3	Історія розвитку адаптивного фізичного виховання та спорту інвалідів в світі та Україні. Зародження та розвиток параолімпійського руху	4	Творчі, проблемно-пошукові методи, розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл.	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль.
4	Історія розвитку адаптивного фізичного виховання та спорту інвалідів в світі та Україні. Зародження та розвиток дефлімпійського руху та руху Спеціальних	4	Творчі, проблемно-пошукові методи, розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація,	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання;

	Олімпіад		дискусія, круглий стіл.	індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль.
5	Особливості функціонування фізкультурно-спортивної галузі інвалідів в Україні. Методика комплектування медичних груп.	4	Творчі, проблемно-пошукові методи, розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл.	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль.
6	Особливості побудови процесу фізичного виховання осіб з вадами слуху.	2	Творчі, проблемно-пошукові методи, розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл.	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль.
7	Особливості побудови процесу фізичного виховання осіб з вадами зору.	2	Творчі, проблемно-пошукові методи, розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл.	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати;

				взаємоконтроль; самоконтроль.
8	Особливості використання засобів адаптивного фізичного виховання при ураженнях спинного мозку та станах після ампутацій	4	Творчі, проблемно-пошукові методи, розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл.	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль.
9	Методика адаптивного фізичного виховання при дитячому церебральному паралічі.	2	Творчі, проблемно-пошукові методи, розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл.	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль.
10	Особливості побудови процесу фізичного виховання осіб з вадами інтелекту	2	Творчі, проблемно-пошукові методи, розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, круглий стіл.	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль.
	Всього годин	50		

2.2.4. Лабораторні заняття

Не передбачено.

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Характеристика «Теорії і методики адаптивної фізичного виховання» як соціального явища	6	Репродуктивні методи, відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	Комплексний контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; самоконтроль; доповідь.
2	Описати методичні принципи «Теорії і методики адаптивної фізичного виховання» (принцип свідомості та активності, принцип наочності, принцип доступності та індивідуалізації, принцип систематичності та безперервності)	6	Репродуктивні методи, відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	Комплексний контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; самоконтроль; доповідь.
3	Назвати фактори, що зумовлюють виникнення та розвиток «Теорії і методики адаптивної фізичного виховання»	4	Репродуктивні методи, відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	Комплексний контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; самоконтроль; доповідь.
4	Зробити загальну характеристику Дефлімпійського спорту	4	Репродуктивні методи, відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними	Комплексний контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати;

			и джерелами.	самоконтроль; доповідь.
5	Назвати ігри професійної приналежності	4	Репродуктивні методи, відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними и джерелами.	Комплексний контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; самоконтроль; доповідь.
6	Назвати традиції і сучасний стан спортивної роботи з інвалідами з ураженням опорно-рухового апарату	4	Репродуктивні методи, відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними и джерелами.	Комплексний контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; самоконтроль; доповідь.
7	Розкрити основні теоретично - методичні положення системи спортивної підготовки інвалідів з порушенням функцій хребта і спинного мозку	6	Репродуктивні методи, відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними и джерелами.	Комплексний контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; самоконтроль; доповідь.
8	Зробити характеристику груп осіб з вадами інтелекту	4	Репродуктивні методи, відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними и джерелами.	Комплексний контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; самоконтроль; доповідь.
9	Описати поняття спортивної підготовки інвалідів з ПХСМ та її основні складові	4	Репродуктивні методи, відеороліки, відеофільми, самостійна робота з	Комплексний контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання;

			інформаційними и джерелами.	реферати; самоконтроль; доповідь.
10	Спортивна підготовка інвалідів, які мають пошкодженнями опорно-рухового апарату	4	Репродуктивні методи, відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними и джерелами.	Комплексний контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; самоконтроль; доповідь.
	Всього годин	70		

Методи навчання: розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм», вебінар, коучінг (тренінг), віртуальна консультація, віртуальний тьюторіал, брифінг, інтерв'ю.

Методи контролю:

Поточний контроль: усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему.

Підсумковий контроль: залік.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ».

**Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу
(для освітнього компоненту, що завершуються заліком)**

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134

4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4,27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		

3.2. Питання до заліку:

1. Стан і аспекти фізичного виховання учнів, які відносяться до спеціальних медичних груп.
2. Завдання, принципи і функції фізичної культури у спецмедгрупах.
3. Характеристика засобів і методів фізичної культури у спецмедгрупах.
4. Методика комплектування медичних груп.
5. Схема побудови і методика уроку фізичної культури у спецмедгрупах.
6. Дозування фізичного навантаження на заняттях.
7. Організаційнометодичні особливості занять фізичною культурою в спецмедгрупах в позаурочний час.
8. Методика вибору фізичних навантажень при захворюваннях серцевосудинної системи.
9. Методика вибору фізичних навантажень при захворюваннях органів дихання.

10. Методика вибору фізичних навантажень при захворюваннях органів травлення.
11. Методи дослідження рухових якостей, оцінка функціонального та фізичного стану організму людини.
12. Функціональний стан і адаптація організму до фізичних навантажень.
13. Методи та прийоми підвищення інтересу до занять фізичною культурою.
14. Перерахуйте основні відмінності адаптивної фізичної культури від фізичної культури, медицини, валеології, профілактичної медицини і інших галузей знання і практичної діяльності людини.
15. Охарактеризуйте поняття «культура», «фізична культура», «адаптивна фізична культура», «реабілітація», «соціалізація», «образ життя», «соціальна інтеграція».
16. Мета і основні завдання адаптивного фізичного виховання.
17. Можливості корекції сенсорних систем, інтелекту, функцій опорно-рухового апарату, внутрішніх органів, мови з допомогою фізичних вправ.
18. Завдання компенсації функцій ураженого органу або діяльності якої-небудь системи. Їх рішення в адаптивному фізичному вихованні.
19. Особливості освітні, виховні і оздоровчі завдань в адаптивному фізичному вихованні.
20. Дайте коротку характеристику основним видам адаптивної фізичної культури (адаптивне фізичне виховання, адаптивний спорт, адаптивна рухова рекреація, адаптивна фізична реабілітація).
21. Відмітні особливості креативних (художньо-музичних) видів адаптивної фізичної культури.
22. Типові порушення рухової сфери осіб з відхиленнями в стані здоров'я.
23. Державні і суспільні організації.
24. Організація адаптивного фізичного виховання в Україні
25. Організація адаптивного спорту в Україні.
26. Організація адаптивної рухової рекреації в Україні. Міжнародний досвід.
27. Всебічне виховання особи засобами і методами адаптивного фізичного виховання.
28. Розумове (інтелектуальне) виховання на заняттях по адаптивному фізичному вихованню.
29. Етичне виховання на заняттях по адаптивному фізичному вихованню
30. Естетичне виховання на заняттях по адаптивному фізичному вихованню.
31. Екологічне виховання на заняттях по адаптивному фізичному вихованню.
32. Параолімпійський рух інвалідів як модель спорту здорових Спортсменів
33. Провідні функції і принципи адаптивного спорту.
34. Засоби адаптивного фізичного виховання. Характеристика основних груп.

35. Методи, адаптивного фізичного виховання використовувані в комплексній реабілітації.
36. Методи навчання руховим діям в адаптивному фізичному вихованні.
37. Методи розвитку фізичних якостей і здібностей в адаптивному фізичному вихованні.

3.3. Контрольні питання

1. Історія процесу інтеграції людей з особливими потребами.
2. Структура системи фізичного виховання аномальних дітей.
3. Зміст законодавчих основ адаптивного фізичного виховання в Україні.
4. Зміст спеціальних методів, які використовуються в адаптивному фізичному вихованні.
5. Вимоги до вчителя адаптивного фізичного виховання.
6. Матеріально-технічне забезпечення процесу адаптивного фізичного виховання.
7. Характеристика комплексного діагностування.
8. Ознаки дизонтогенезу аномального розвитку.
9. Зміст принципів диференціації та індивідуалізації.
10. Характеристика корекційно-розвиваючої спрямованості педагогічного процесу.
11. Характеристика компенсаторної спрямованості педагогічних впливів.
12. Вікові особливості фізичного і психічного розвитку дитини.
13. Значення понять «зона актуального розвитку» і «зона найближчого розвитку».
14. Характеристика принципу адекватності педагогічних впливів в адаптивній фізичній культурі.
15. Характеристика принципу оптимальності педагогічних впливів в адаптивній фізичній культурі.
16. Характеристика принципу варіативності педагогічних впливів в адаптивній фізичній культурі.
17. Методологічні концепції часткових методик адаптивної фізичної культури.
18. Загальні і специфічні завдання адаптивного фізичного виховання дітей.
19. Види і форми занять фізичними вправами при роботі з дітьми інвалідами.
20. Роль мікросоціуму для виховання, розвитку і освіти дітей-інвалідів.
21. Особливості фізичного розвитку дітей з порушенням зору.
22. Характеристика колекційної спрямованості адаптивного фізичного виховання дітей з деривацією зору.
23. Протипоказання при регулюванні фізичного навантаження дітей з порушенням зору.

24. Завдання адаптивного фізичного виховання дітей з деривацією зору.
25. Методи навчання руховим діям дітей з деривацією зору.
26. Структура і зміст уроку колекційної спрямованості з дітьми з деривацією зору.
27. Форми підвищення рухової активності дітей з деривацією зору.
28. Особливості навчання незрячих дітей плаванню.
29. Психофізичні і рухові особливості слабочуючих дітей.
30. Психофізичні і рухові особливості глухих дітей.
31. Методичні особливості навчання плаванню слабочуючих дітей.
32. Характеристика компенсаторних механізмів в розвитку глухих дітей.
33. Методи комплексного розвитку фізичних якостей у дітей з порушеннями слуху.
34. Особливості психічного розвитку дітей з розумовою відсталістю.
35. Особливості фізичного розвитку дітей з розумовою відсталістю.
36. Завдання адаптивного фізичного виховання дітей з розумовою відсталістю
37. Засоби фізичної культури для дітей з розумовою відсталістю.
38. Особливості методики навчання руховим діям дітей з розумовою відсталістю.
39. Методика розвитку фізичних якостей у дітей з розумовою відсталістю.
40. Шляхи активізації пізнавальної діяльності з допомогою рухливих ігор у дітей з розумовою відсталістю.
41. Розвиток м'язів при ДЦП.
42. Розвиток рефлексів при ДЦП.
43. Засоби розвитку рівноваги при ДЦП.
44. Засоби формування повзання при ДЦП.
45. Засоби формування стояння і ходьби при ДЦП.
46. Завдання занять по адаптивному фізичному вихованню при ДЦП.
47. Тести оцінки ефективності корекції рухових порушень при ДЦП.
48. Методи розвитку сили м'язів при мієлопатії.
49. Розвиток сили і силової витривалості з допомогою біологічного зворотнього зв'язку при мієлопатії.
50. Методика навчання підтриманню вертикальної пози при мієлопатії.
51. Методика проведення тренувань на тредмілі при мієлопатії.
52. Тренування спинальної локомоторної активності як основа відновлення ходьби. Етапи рухової реабілітації.
53. Розвиток методів реабілітаційного лікування (історичний аспект).
54. Характеристика порушень чутливості при мієлопатії.
55. Зміст фантомно-імпульсивної гімнастики.

56. Характеристика рухливих ігор, в яких можуть приймати участь діти з дефектами верхніх і нижніх кінцівок.

57.Форми теоретичного навчання батьків дітей-інвалідів.

58.Форми та методи практичного навчання батьків дітей-інвалідів.

59. Підходи роботи з сім'єю, які стимулюють розвиток рухової активності дитини-інваліда.

3.4. Індивідуальні завдання:

№ з/п	Перелік завдань для індивідуальної самостійної роботи здобувачів освіти	Вид завдання
1.	Підготовка огляду літератури з тем змістових модулів	Огляд літератури
2.	Аналіз Інтернет інформації з тем змістових модулів	Аналітична довідка
3.	Підготовка тез на конференцію	Участь у конференції будь якого рівня
4.	Участь у змаганнях різного рівня	Участь в змаганнях, які проводяться ХНМУ, обласні, Всеукраїнські

3.6. Правила оскарження оцінки

1. Процедура оскарження результатів складається із трьох етапів: подання скарги, розгляду скарги, прийняття та оприлюднення рішення апеляційної комісії.

2. Подання скарги здійснюється здобувачем освіти особисто у письмовій формі в день оголошення результатів складання заліка

3. Якщо особа, яка оскаржує результати, бажає додати до апеляції додаткові документи, то вона повинна це зробити під час подання скарги.

4. Апеляційна скарга повинна бути розглянута на засіданні апеляційної комісії не пізніше двох наступних робочих днів після її подання.

5. Засідання апеляційної комісії повинно супроводжуватись веденням протоколу.

6. Відповідальність за ведення протоколу засідання апеляційної комісії покладається на секретаря комісії.

7. Здобувач освіти, який подавав скаргу, має право бути присутнім на усіх засіданнях апеляційної комісії стосовно власної скарги. У випадку його відсутності секретарем комісії у протоколі засідання повинен бути зроблений відповідний запис.

8. Засідання вважається неправомірним, якщо на ньому відсутня 1/3 від загальної кількості членів.

9. На одному засіданні апеляційної комісії може розглядатись декілька апеляційних скарг.

10. Рішення, які приймаються апеляційною комісією, можуть бути трьох видів:

- результати попереднього оцінювання знань здобувача освіти не змінюються;
- результати попереднього оцінювання знань здобувача освіти не відповідають рівню знань вищої освіти і заслуговують незадовільної оцінки;
- результати попереднього оцінювання знань здобувача освіти скасовуються. Рівень якості знань здобувача освіти заслуговує іншої оцінки (вказується нова оцінка відповідно до діючої шкали оцінювання). Нова оцінка повинна бути не нижча за попередню.

10. Якщо апеляційна комісія приймає відміну результатів попереднього оцінювання, то нова оцінка здобувача освіти виставляється цифрою та прописом відповідно до діючої шкали оцінювання у протоколі засідання апеляційної комісії.

11. В оскарженні відмовляють у випадках: відсутності на заліку без поважної причини.

12. Графіки засідань усіх апеляційної комісій повинні бути оприлюднені.

13. Зареєстровані скарги, накази про створення апеляційних комісій, журнали обліку скарг та протоколи засідань апеляційних комісій повинні зберігатись у навчальному відділі протягом 1 року.

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Очікується, що здобувачі освіти відвідуватимуть всі лекційні та практичні заняття. Якщо вони пропустили заняття, необхідно відпрацювати його (згідно графіку на інформаційному стенді кафедри)

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у здобувачів освіти виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/-ка надасть на першому практичному занятті.

Під час лекційного заняття здобувачам освіти рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до лектора/-ки – це абсолютно нормально.

Практичні заняття

Активна участь під час обговорення в аудиторії, здобувачі освіти мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливність та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,

- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,

- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від здобувачів освіти очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Охорона праці

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен та кожна повинні знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Кафедра «Фізичного виховання та здоров'я» підтримує нульову толерантність до плагіату. Від здобувачів освіти очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

Здобувач освіти ознайомлені, що викладання освітнього компоненту ґрунтується на засадах академічної доброчесності – сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із закладу освіти (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту); позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Бріскін Ю. А. Спорт інвалідів : [підруч. для студ. ВНЗ фіз. вих. і спорту] / Ю. А. Бріскін. – К. : Олімп. л-ра, 2006. – 263 с.

2. Вацеба О. До питання понятійного тлумачення спеціалізова-них термінів в освітньо-професійній сфері фізичної реабіліта-ції / О. Вацеба, М. Герцик, А. Герцик // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному

суспільстві: Збірник наукових праць. — Луцьк: Волинська обласна друкарня, 2005. — С. 13-15.

3. Врегулювання проблемних питань працевлаштування та захисту прав інвалідів у сфері праці: Практичний посібник / О.В.Бабак, І.В.Гладка, Н.М.Маліновська, В.Й.Скаковська. За заг. ред. В.М.Д'яченка та М.Л.Авраменка. - К.: Університет Україна, Всеукраїнський центр професійної реабілітації інвалідів, 2007. - 156 с.

4. Герцик А. Організаційно-методичні аспекти підготовки бакалаврів фізичної реабілітації в Канаді: Методичний посібник / А. Герцик. — Львів: Українські технології, 2005. — 112 с.

Допоміжна

1. Історичні, організаційні та соціальні аспекти розвитку спорту інвалідів : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. фіз. вих. і спорту / [С. Ф. Матвеев, Ю. А. Бріскін, І. О. Когут та ін.] – К. : Асконіт, 2011. – 250 с.

2. Клапчук В. Превентивна фізична реабілітація і кількісна оцінка рівня соматичного здоров'я: погляд на проблему / В. Клапчук // Спортивний вісник Придніпров'я. — 2008. — № 3-4. — С. 195-198.

3. Когут, Л.Радченко, О.Борисова, Я.Щербашин // Теорія і методика фіз. виховання і спорту. - 2004. - № - С. 109-112.

4. Круцевич Т. Понятійно-категоріальний апарат адаптивного фізичного виховання / Т. Круцевич, Р. Чудна // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. — 2005. — № 2—3. — С. 48—51.

5. Москаленко Н.В. Фізичне виховання молодших школярів. — Дніпропетровськ: Інновація, 2007. — 252 с.

6. Мухін В.М. Фізична реабілітація: Підручник для студентів вищих навчальних закладів фізичного виховання і спорту. — К.: Олімпійська література, 2000. — 424 с.

7. Психологія розумово відсталості дитини : підручник / В. М. Синьов, М. П. Матвеева, О. П. Хохліна. – К. : Знання, 2008. – 359 с.

8. Сергієнко Л.П. Спортивна генетика. Підручник для студентів вищих навчальних закладів фізичного виховання і спорту / Л.П. Сергієнко. — Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2003. - 922 с.

9. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Т. 1. — Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2002. — Т. 1. — 252 с.; Т. 2. — 180 с.

10. Шиян Б.М., Папуша В.Г. Теорія фізичного виховання. — Тернопіль: Збруч, 2000. — 184 с.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE

<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=5405>

- <https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=5406>
2. https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/5967/1/AFV_AFV.pdf
 3. <http://repository.sspu.sumy.ua/handle/123456789/4378>
 4. <http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/7123>
 5. <https://core.ac.uk/download/pdf/153580189.pdf>
 6. https://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/244099/mod_resource/content/1/%D0%91%D0%BE%D1%80%D0%B5%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B0_%D0%90%D0%A4%D0%92%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf
 7. <http://eprints.cdu.edu.ua/id/eprint/561>
 8. <http://repository.sspu.sumy.ua/handle/123456789/7646>
 9. <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/37076>
 10. https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2286/1/Medvedeva_L.Fiz_v_yhov_Lik_plav_Samost.pdf
 11. https://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/244100/mod_resource/content/1/%D0%9A%D0%B8%D0%BD%D0%B5%D0%B7%D0%BE%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D0%BF%D1%96%D1%8F.pdf
 12. <http://library.ippro.com.ua/attachments/article/189/%D0%9B%D0%86%D0%9A%D0%A3%D0%92%D0%90%D0%9B%D0%AC%D0%9D%D0%90%20%D0%A4%D0%86%D0%97%D0%98%D0%A7%D0%9D%D0%90%20%D0%9A%D0%A3%D0%9B%D0%AC%D0%A2%D0%A3%D0%A0%D0%90.pdf>
-

8. IIIIE